

FOMENT

DIARI NACIONALISTA REPUBLICA

REDACCIO I ADMINISTRACIO

PERLA, 2.—REUS
TELÉFON N.º M. 168

NO'S RETORNEN EL ORIGINALS
ENCARA QUE NO'S PUBLIQUIN

Any XIII

Núm. 179

Reus, dimarts 6 d'Agost de 1918

PREUS DE SOTSCRIPCIO

REUS. . . Ptes. 1'50 al mes.
Fora. . . 4'50 trimestre.
Estranger. . . 9'—

Número solt 5 cèntims

ENFERMETATS DELS NOIS

Pel metge especialista Francesc Figuerola

DE L'HOSPITAL CÍVIC MILITAR I DEL DISPENSARI MUNICIPAL.

LABORATORI de SEROLOGIA I BACTERIOLOGIA
i d'anàlisi químic aplicat a la clínica

REACCIÓ DE WASSERMANN

Carrer de la Font, 12 - Reus

Consulta de 3 a 5

SABONERIA QUEROL

Fàbrica: Carrer Boule (darrera el Teatre Fortuny)-Tel. 318

	Pessetes	Pessetes
Classe Extra, blanc, Quintá (41'6 kgs.) a	55'50	Arroba 13'90
" Superior "	54'—	" 13'50
" Primera "	50'50	" 12'65
" Segona "	46'50	" 11'65
" Tercera "	44'05	" 11'15
" Corrent "	40'—	" 10'—

FRANC FABRICA

Els nous pressupostos

En un dels últims Consells de ministres se termina l'examen, segons resava la nota oficiosa, de les línies generals dels futurs pressupostos. Però, segons els ben informats, el Govern, si pogué terminar dit examen, no logrà arribar a un acord sobre normes precisas per a arbitrar els ingressos que requereix l'atenció dels grans augments votats per les Corts en el capítol de gastos.

En aquest aspecte, que ha d'és-

ser el característic dels nous Pressupostos, se manifestaren ja dues tendències que havien de respondre a les ideologies contraposades dels membres de l'actual Gabinet.

El ministre d'Hisenda no sab ésser altra cosa que un imitador arbitrari. El és reaci a tota novetat en nostre sistema tributari. Gravint-se en lo possible els impostos ja establerts, i si els resultats no arriben a cubrir el desnivell que han de produir els majors gastos, recórri's a abultar la Deuda pública, que bé ho agrairán els que han trobat la millor vida en aquest món, limi-

tant-se a tallar el cupó. «Trampa adelantel», pot resumir-se el criteri de nostres conservadors crustacis.

Amb els projectes presentats sobre contribució industrial i comercial; Hisendes locals, que tornarán sobre l'impost de Consums; reasegurs d'incendis i marítims; drets reials; impost de sucres; restabliment de l'impost sobre els carbons; reforma de la llei del Timbre, etc.; tot lo qual pot molt ben produir uns 75 milions sobre els 1.325 recaudats en els últims anys, i amb cent milions més que es carreguin a la «trampa», se pot fer un pressupost de 1.500 milions. Pressupost rutinari, és cert, que grava encara més al contribuent espanyol, sense alcançar a cubrir els mers gastos improductius a que té avui limitada sa atenció l'Estat; pero el fisc espanyol no ha sigut fins ara més que un esquilmador del país i el ministre d'Hisenda no veu per qué ha d'ésser ara quan se li ha de canviar la cara a l'agent executiu de contribucions.

Enfront a aquesta tendència retardatària oposaren els ministres de Instrucció pública, Governació i Foment la necessitat imperiosa de determinar un plan de conjunt, orgànic, que s'extengui a totes les manifestacions de la vida nacional, a fi d'impulsar el desenrotll de la riquesa i el de les aptituds per a una més intensa explotació de l'agricultura i de l'industria del país, en-

BANC DE REUS de Descomptes i Préstams

Ens encarreguem de tota classe d'ordres de Borsa per a totes les places d'Espanya.

Paguem els cupons Deuda Amortitzable, 5 per 100, venciment 15 Agost.

Comprem i venem paper estranger a entregar a la comoditat del client, dintre d'un plaç màxim de tres mesos sense interessos.

AGENCIES A FALSET I MORA D'EBRE

carà que el Pressupost de gastos alcanci a la xifra de 2.000 mil·lions de pessetes. Aquest gran augment reproductiu faria menys penosa als contribuents l'elevació de ses quotes.

I per a fer front a aquests gastos creuen els citats ministres que hi haurà que recórrer, no a l'aument dels impostos indirectes fins agotar la potencialitat contributiva dels que avui suporten totes les càrregues de l'Estat, sino a una serie de lleis, sino idéntiques, orientades en el mateix sentit que ho estava el plan económic del senyor Alba, i que comprenguin també altres aspectes com el que apenes ha arribat a dissenyar el senyor Cambó sobre política de transports.

Tals són les dues tendències que en línies generals haurà analitzat dit Consell; pero és lo cert que ni tots els ministres se pronunciaren per una o altra ni hi hagué sisquera una promesa previa d'acatament al que fos el parer de la majoria, ni hi pogué haver, per consegüent, la garantia de que, en un o altre sentit, arribará aquest Govern a adoptar un criteri unánim que assegurí podrà acometre la labor dels Pressupostos.

Lo que's feu fou aplaçar fins el dia 8 d'agost tota discussió. Ells es dirán que lo que han fet és guanyar temps. En realitat, lo que han fet és perdre'l per al país.

Els augurers no creuen que'l Govern pugui vèncer aquest gran obs-

tacle dels Pressupostos. De tots modos, la dificultat no ha d'estar tant en el Pressupost de gastos com en el d'ingressos perque el cavall de batalla ha d'ésser la determinació de quines classes socials han de soportar la major càrrega que representen els nous tributs.

LA RETIRADA ALEMANYA

Com la expliquen Ludendorff i Hindenburg

El general Ludendorff concedí una entrevista al Quartel general als corresponsals de guerra dels periódics alemanys, dient en el curs de la conversació:

«Aquesta vegada no hem lograt nostre plan d'atac estratègic, el qual quedá limitat a un éxit táctic. L'enemic ens esquivá el dia 15, per lo que ja el dia 16 al cap al-tard várem interrompir les operacions.

Nostre afany és sempre suspendre la empresa tan prompte com els sacrificis no siguin compensats per un éxit. Considero com un dels meus alts deures estalviar la sang i les energies del soldat.»

Respecte a Foch, digué Ludendorff, entre altres coses:

«El seu plan fou indubtablement copar, mitjansant la ruptura de nostre flanc, tot l'arc al sur de l'Aisne; pero mercés al comportament dels

exércits séptim i nové fou aixó impossible.

Compravem amb l'atac del dia 18, i estavem preparats. L'adversari sofrí pèrdues molt elevades, sobre tot en les tropes auxiliars americanes i africanes, que no són menyspreuades per nosaltres. Al mig dia del 18 erem ja duenyos de la situació, i seguirem essent ho.

El terreno abandonat l'entreguem a l'enemic segons nostre plan. Frases com conquesta de terreny i Marne no són més que paraules sense importancia per al resultat de la guerra. Avui com abans tenim la més ferma confiança en el bon termini de la contienda armada.»

El mariscal Hindenburg elogiá les hassanyes, dignes de tota gloria, de les tropes alemanyes, manifestant després, entre altres coses:

«Als americans s'han acostumat nostres soldats igual que als negres. Els francesos tingueren que deixar gran nombre de gent davant de nostres posicions. Nosaltres estalviem en lo més possible nostres soldats. Aquest fet i consideracions respecte de les comunicacions amb la retaguardia decidiren nostres mesures.»

Hem traslladat la batalla a un territori més favorable, que facilita l'avituallament de l'exércit.

Tots nosaltres desitjem la pau, pero ha d'ésser una pau honrosa, i ho será. D'aixó n'estem inquebrantablement convençuts.

Segons relaten els corresponsals, Hindenburg és el símbol de la salut i la virilitat. Les seves facultats són inagotables i plena sa confiança en noves victories.»

Es la primera vegada que els generals alemanys, encara que a força de rodejos, confessen el seu fracás.

Gel SANO (Joaquima)
és el més recomenat per sa puresa.
DIPOSIT Plaça de Catalunya, número 7.— Reus.

DEL CERTAMEN DE L'AGRUPACIÓ HORACI

L'obrer en la vida de família

Lema: Pinzellades

I

Cau estrident el despertador; la cambra, quieta i fosca, resta uns moments pertorbada. Retorna la pau i pels vidres rosats de la finestra s'ovira el titillar d'uns estels, seguint llur camí inacabable, com si del cel estant tafanegessin en el misteri amorós de dugues ànimes fins aquell moment despertes, voleiant damunt dels coços adormits, amb les parpelles caigudes i el respir suau.

Uns braços nervuts, d'obrer coratjós, se descotxen, trobant en l'ambient de l'estança, el passatger conçol d'una frescor mansoia. Esclata una llum: s'incendia el sagrari dels secrets de dugues ànimes, que l'Amor fermá un jorn amb les seves cadenes celestials.

Unes peces de roba abrigallen a l'obrer, el cap de casa, qui, escoltant les veus de l'Amor i del Deure, se'n va a ofrenar enginy i forces, pel pa de l'esposa, de l'hereuet que dorm rera l'envà, en un llitet de barres dorades, i la nena, en el bressol del peu del llit, que aviat somicarà demanant el delectós desdèjuni.

—Dorm que fa fred—diu l'espós a l'aimada companya, i un triple òscul cau sobre les galtes plácides de la dona volguda, les rodones i tèbies de l'angeló, i les florides de l'hereu entremaliat.

* * *

Quan ja el pare del dia ha escampat les seves resplendors alegroies, havent rebut l'homenatge d'arbres, plantes i cuques, la jova mare lleva al nen, deixant la nena al bressol, saciada de lleminadura, sots les ales blanques de Morfeu.

II

Arriba de la tasca, Damunt les tovalles de néu hi ha tres plats:

dos de pisa i un de llauna per l'hereuet, qui demana el petó que acostuma obtindre a l'ascendir a la tro-na.

Ja assegut, sa mare retreu al pare les malifetes de l'infant, qui contreu la fesomia fins a manifestar un deliciós peterrell, que les amoretes del pare saben fondre per a fer lloc a un somris que enamora.

III

L'hereuet se cansa caminant pels pedruscalls i es queda enrera collint floretes de les vores del camí. Fa una corrediça quan el pare el crida, esperant-lo. El puja a coll i bè, doncs sab lo que li plau, rampa amunt fins la carena ont hi munta una ratlla de pedres vigilades pels esbarzers: és la partió de la vinya.

Sota l'olivera blanca, florida, que els ceps de l'entorn hi enfilen els seus serments amb doble filera de pàmpols frescos, s'hi extenen les tovalles d'un diari, i damunt la minestra, el bót dorm arrán la soca d'un garnatxa.

El Sol s'ha aixecat ple de febres, i l'ombra de l'arbre va fent-se agradosa.

Vora el caminet, entre dues pedres a propòsit, la foguera dona a l'airet que s'atebia, les darreres mates de la seva cabellera bruna, atravesant els ambres solars per a fondre's prest. L'esmorzar a l'aire lliure és amb més dalè engolit, com si les sanitoses aures despertessin les corporals energies. Pels ulls hi entren les boniqueses naturals, els incomptables colors del vestit de Natura esclatada. Els tráfec de tants insectes retreuen al pensament les més belles coses de la infantesa, que és cosa present pel nin que no para de córrer, menjar, matxucar redoltes trencadices...

El pare, resseguint les «passades» dels ceps, ha descobert una lloriguera, i el seu fill ha fet una pila de brincos i xisclets quan la conilla

ha passat vora els seus peus, a grosses gambades...

IV

Cau un Sol esplendorós, implacable: poca cosa l'atenuen unes glopades d'aire que les valls respiren.

Ell dú a la ma, movent els caparrons balders, els dos conillets que li lliscaven com dues anguiles, i ha iingut d'estabornir amb el cantell de la ma caiguent sobre el clatell de les bestioles.

Ella dú un cistell buit. Un mocador del cap li tapa front i galtes, plena de Sol, pensant amb el caganiu que deu revolcar-se en el bressolet. Caiguda de braços, aspra de boca, atormentats els peus, no gosa dir paraula.

L'hereuet se queda a reraçaga, collint flors i mirant els conillets que es balancegen, cap per avall, a la ma de son pare.

V

Els dos conillets son a la caçola, amb suc, i la caçola seu al centre de la taula. Al platet de l'hereu hi ha anat a parar una cuixeta, una espatlla i dos ronyonets.

—¿Què és això, pare?

—La cuixa.

—¿La cuixa?

—Si la cama del conill.

—¿Que feia mal amb la cama?

—No home, no. ¿Vols el cap?

—No, que fa por i caixala.

—¿Per xò plores?

—¿I aquell conill tant gros que corria, ont és, pare?

—A la vinya.

—¿I no l'agafarem?

—Sí, l'agafarem i el posarem a la gavia.

—¿A la nostra gavia de l'eixida?

—¿I donc? Apa menja i calla.

—No'n vull més.

La son vencia a l'infantó, restant sobre el plat, apenes escurada, la cuixa de conill.

La seva mare el porta al llit, i mentres li treient les peces de roba, el nen dona capcinades, arronsant les cametes perquè el conillaç de la vinya no li caixali els peus.

JOSEP COSTA I POMÉS.

(Treballet guanyador del premi de don Ramon Vidiella Balart.)

¿Qué ha ocorregut a Bilbao?

Diuen de Bilbao que el Jutjat militar continua tramitant activament la causa formada contra el setmanari biscaitarra «Aberri», per la publicació d'un article, en llengua euzkara, en el que, segons denuncia un altre periòdic bilbaí, hi havia ofenses a l'exèrcit.

Prestà declaració el director del «Aberri», qui sembla manifestà que les quartetes les hi havia entregat un diputat a Corts.

Se guarda gran reserva aprop de altres extrems de l'assumpte.

***

Les mil versions que han circulat sobre lo que se suposa ocorregut a la capital de Biscaia entre militars i nacionalistes amb motiu de l'assumpte de l'«Aberri», no han trobat confirmació.

La estúpida censura que constantment intervé el servei telegràfic i telefònic, com sempre, ha rodejat del misteri tot lo referent a aquesta qüestió. Per les poques paraules que la censura ha deixat passar se sab lo següent:

Que la qüestió surgida a conseqüència de l'article publicat pel setmanari «Aberri» s'ha agravat per negar se els nacionalistes a donar les explicacions demanades pels militars.

Que el director de l'«Aberri» ha publicat en el diari orguen del partit un comunicat dient que sobren les satisfaccions, ja que l'assumpte ha sigut sotsmés al Jutjat militar.

Que aquesta actitud dels nacio-

nalistes ha augmentat l'excitació dels militars.

Que un comandant se presentà a la Redacció del «Aberri» sol·licitant les degudes explicacions; però d'aquest fet la censura no ha permès que's coneguín detalls.

Se sab també que per a evitar la responsabilitat del director del «Aberri» s'ha declarat autor de l'article el diputat nacionalista don Analet Orzuaga.

A Madrid s'afirmava que havien ocorregut successos greússims. Els responsables d'aquesta alarma són elsensors. Al ministeri de la Governació, segons diu un diari de Madrid, hi anà a parar un telefonema de 500 paraules que envià un corresponsal de Bilbao.

Quantes precaucions!

***

El governador militar, general Santaña, parlant de l'assumpte, ha dit, entre altres coses:

Vaig creure delictiu el solt d'«Aberri» i vaig nomenar jutge especial. Al mateix temps, en compliment d'un deure, donava compte del fet al capitá general de la regió.

A part del que resulti d'aquest procés judicial, jo espero que el citat setmanari donará explicacions suficients per a no donar lloc a la creació d'un estat de coses violent que tots lamentariem, però que abordariem amb tota la severitat que ens dona la nostra professió i la indubtable raó que ens assisteix.

Espero aquesta rectificació, tant perquè confío en que aquell director no es farà solidari del solt que ens molesta, com perquè a les persones que integren la redacció no se'ls amagarà que la guarnició no està disposada a tolerar intemperancies.

Per a nosaltres són dignes de tot respecte totes les idees, però no hem de tolerar grolleries que afecten a la nostra institució.

Notes polítiques

Empresonament d'En Pestaña

Ha sigut empresonat el director de «Solidaridad Obrera», N'Angel Pestaña.

Sembla que en 1916 s'instruí una causa amb motiu d'un miting i de certs successos ocorreguts poc després. Se processà a quatre individus, un d'ells Pestaña.

Es vegé la causa i no comparegué més que un processat, que fou absolut, quedant en rebeldia els altres tres, i si bé alguns dels fets que motivaren el procés se troben compresos en l'amnistia, altres no ho estaven, per quin motiu fou detingut el director de «Solidaridad Obrera».

Es molt possible que Pestaña sigui posat en llibertat. Dependrà de la gravetat dels fets de que se l'acusi, i per consegüent de la pena que li demani el senyor fiscal.

«El Progreso», denunciat

Per suposades injúries a l'autoritat judicial ha estat denunciat «El Progreso» de Barcelona.

La campanya de les esquerres

En el teatre Alhambra de Granada s'ha celebrat l'anunciat miting de les esquerres, prenent-hi part els diputats socialistes senyors Anguiano i Besteiro.

Presidí l'acte, que fou molt important, el senyor Giménez López, cap dels reformistes de Granada.

Els successos d'agost

Dintre pocs dies se donarán per concludes les diligencies que'l Govern ordenà instruir al president de l'Audiencia de Madrid, per a depurar els fets denunciats al Congrés amb motiu del debat sobre els successos d'agost de l'any anterior ocorreguts a la cort.

La familia de l'ex czar

El ministre d'Estat elebrá llargues conferencies amb l'ambaixador de Rússia a Espanya, i per teo-

léon amb el senyor Maura, en les que es tractà de gestions que, per iniciativa del rei, ve realitzant En Dato, amb caràcter particular, prop dels Governos beligerants, a fi de lograr que la família de l'ex czar de Rússia pugui refugiar-se a Espanya.

LA GUERRA

Durant el dia 4, els francesos han alcançat el Vesle en varis punts a l'Est de Fismes. La retaguardia alemanya oposà viva resistència, particularment entre Muizon i Champigny.

No obstant, les avançades franceses arribaren a la vora nord en diferents punts. Fismes està en son poder.

Al nord-oest de Reims, els francesos guanyaren terreny fins a Neuville que els alemanys defensaren amb energia. A la vora esquerra de l'Avre, entre Castel i Mesnil Saint George, els alemanys es vegeren obligats a abandonar part de ses posicions que eren insostenibles des de l'últim avanç francès.

També han ocupat Braches, penetrant a Margicourt i portant les línies franceses a límits occidentals de Courtemanche.

Feren presoners

—En el front italià, les tropes italianes arrancaren al sud de Nago l'altura 703 del Dossó Alt que ocupaven els austríacs. Prompte serà consolidada aquesta posició.

Els austríacs han deixat en poder dels italians gran quantitat de material de guerra i 176 presoners.

En altres punts del front, cops de mà amb èxit, fent presoners.

Jaume Simó i Bofarull

ADVOCAT DELS IL·LUSTRES COL·LEGIS DE REUS I TARRAGONA

Despatx: Robuster, 28, ent., de 11 a 12 i de 16 a 18.

Liquidació

de la funció que, a benefici de la "Casa dels orfes belgues de la guerra", se celebrà en el Teatre Circo el dia 31 del passat juliol.

Recaudat en raquilla i

donatius. . . . . 372'— pts.

Pagat per Timbre de

l'Estat. . . . . 8'72 »

Líquid. . . . . 373'28 pts.

quina quantitat ha sigut entregada al senyor consul de Belgica a Tarragona, a l'objecte d'ésser entregada a dita institució.

Prestaren graciosament son concurs a la festa:

Orfeó Reusenc.
Banda «La Principal Reusense».
Viuda Garnier, cessió de pel·lícules.

C. Ferrando, impresor.
Tota la dependència del Teatre.
Societat «El Círculo», lloguer màquina cinematògraf.

Viuda Marsal, poms de flors per a les orteonistes.

I Camprubí, pianista.

Ha corregut a càrreg de l'Empresa el fruit elèctric, arrendament del Teatre, etc.

SECCIO OFICIAL

Registre Civil

INSCRIPCIONS DEL DIA 5 D'AGOST

NAIXEMENTS

—Rosa Vallverdú Sendra.—Rosa Olivé Giménez.

DEFUNCIONS

Magdalena Barceló Aguadé, 63 anys, Sant Jaume, 27.—Paula Queralt Fusté, 52 anys, St. Joaquim, 7.—Dolors Vagué Fortuny, 62 anys, plaça del Castell, 2.—Mateu Rabassa, Salas, 73 anys, Travessia Sant Antoni, 25.

MATRIMONIS

—Josep Martí Mateu amb Dolors Mascarell Cavallé.—Pere Mialet Torres amb Elvira Pamies Font.

Informació

Escola de Viticultura i Enologia de Reus

Observacions Meteorològiques

DEL DIA D'HIR

	A les 9	A les 15		
Baròmetre corregit a 0°	750.7	750.2		
TERMÒMETRE	Màxima	Sol. 38.2		
		Ombra 31.5		
	Mínima	Sol.		
		Ombra 19.0		
PSICRÒMETRE	Termòmetre sec.	25.4	27.0	
	Idem humit.	20.7	21.5	
Humitat relativa de l'aire.		64.8	61.9	
Tensió del vapor acuós.		15.8	16.0	
ANEMÒMETRE	Direcció del vent.		SO	SO
	Velocitat del vent.		139.	38.
Pluviòmetre.				
Evaporímetre.		7.2	3.5	
Estat del cel.		Ras	Ras	

L'Alcaldia ha publicat un nou bando recordant l'obligació que tenen els duenyos de cotxes, tartanes, xarrets i demés carruatges anàlegs, de portar en sos vehícols els fanals encesos des del cap-vespre, esperant que per a la seguretat del públic i en compliment de les O. M. acatarán aquesta disposició.

Ans d'ahir contragué enllaç matrimonial nostre bon amic En Perea Mialet amb la senyoreta N'Elvira Pamies, a quins novells esposos desitgem moltes prosperitats.

F. PRIUS DEMESTRE

Corredor de Comerç col·legiat.
Arraval Sta. Agna, núm. 57 i tit.

Valors - Cupons - Canvis - Giros

Pago de tots els cupons venciment Agost corrent.
Compra-venta de valors.
Canvi de monedes i bitllets estrangers.

L'eminent escriptor Màxim Gorki, que's trobava bastant malalt, a causa d'un fort atac de disenteria, ha entrat, segons els últims telegrams, en període agònic, essent son estat verdaderament desesperat.

■ ■ ■

El passat dia 25 de Juliol, la digníssima esposa de nostre amic i diputat a Corts per Figueres, D. August Pi i Suñer, va donar a llum un marrec fort i robust, continuant mare i fill en el més satisfactori estat.

Adreçem la més coral enhorabona al Dr. Pi Suñer i a la seva gentil esposa, desitjant que'l nou arribat sia un defensor més de Catalunya i de la Democracia.

D. Francisco Padrol Cailá ha sollicitat permís per a substituir l'antic generador de vapor que té instal·lat en la Rambla de Miró, 12 (tintoreria), per altra de major capacitat.

El plaç per a presentar reclamacions és el de deu dies.

La secció coral «Joventut Tarrasense» visitarà aquesta ciutat el pròxim dia 16, a fi de conèixer tot quant notable tanca nostra ciutat.

A fins del corrent mes será botat a l'aigua el primer pailebot construït a Tarragona. Se projecta donar gran solemnitat a l'acte.

Senyors estivejants de Salou:

En llur obsequi i comoditat s'ha obert en aquelles platges la sucursal de **EL GUAYAQUIL**, de Tomás Hortonedá.

Comestibles, ultramarins, embutits i similars.

Assortit complet i preus limitats

Durant l'última setmana s'han exportat pel port de Tarragona 1.193 bocois de vi, 345 sacs de castanyes, 300 d'avellana en gra, 3 d'ametlla i 2 bidons i 1 barril d'oli.

S'ha declarat pel ministre d'Instrucció Pública com de beneficència particular docent l'Observatori de l'Ebre, de Tortosa.

PÈRDUA d'una gossa de rastra besec, color gris clar amb claples fosques, cua de pam i escurada. Perteneix a un veí de Borges del Camp, qui gratificará al que la denunciï en aquesta impremta.

A pesar d'haver començat la pesca del «bou» son exorbitants els preus a que's cotitza el peix en nostre mercat.

Comuniquen de Tortosa haver-se registrat en aquella ciutat bastants casos de sarampió i escarlatina.

DEPENDENT D'ESCRITORI

S'ofereix per a tot el dia o per hores. Informes en aquesta impremta.

Comuniquen d'Horta que ha descarregat una horrorosa tormenta en dita població, caiguent un llamp en el domicili del veí Josep Prades, que quedá mort instantaniament, sofrint símptomes d'asfíxia els individus de la seva familia.

SECCIO COMERCIAL

CANVIS CORRENTS

DONATS PER LA JUNTA SINDICAL DEL COL·LEGI DE CORREDORS DE COMERÇ DE LA PLAÇA DE REUS

VALORS LOCALS

Canvi anterior de operacions	Valor nominal pessetes	Operacions
440	Gas Reusense.	250
525	Industrial Harinera	400
655	Banco de Reus de Descuentos i préstamos.	500
500	Obligacions Electra Reusense.	500
25	Companyia Reusense de Tranvies, S.A.	250
200	Idem id., Serie B.	500
400	Electra Reusense	500
2600	Institut P. Mata	2500
560	Institut P. Mata.	500
150	Empresa Hidrofórica	125
525	Obligacions Manicomio Reusense.	500
725	Carburos de Teruel.	500
205	Pantán de Riudecanyes.	150

Ferrocarrils

Servei de trens que regeix des de 1er de Juliol de 1915

De Reus a Barcelona

Surt 5'03	per Vilanova; arriba 8'48 m.
" 7'25	" Vilafranca; " 9'38
" 8'49	" " 9'23 e.
" 14'13	" " 13'27 m.
" 17'16	" Vilanova " 17'42 c.
" " 21'44 o.	
" " 20'37	Vilafranca " "

De Barcelona a Reus

Surt 5'26	(tras. Roda); arriba 9'23 m.
" 9'20	" 12'47 c.
" 15'23	" 19'24 m.
" 19'49	" 21'53 e.

De Reus a Tarragona

Surt 9'57	arriba 15'30 m.
" 12'54	" 13'27
" 14'30	" 15'05 m.
" 18'08	" 18'35 c.
" 20'50	" 21'34 m.

De Tarragona a Reus

Surt 7'35	arriba 8'10 c.
" 12'17	" 12'53 m.
" 16'36	" 17'14 m.
" 19'25	" 20'03 m.

Companyia Reusense de Tramvies

Servei de trens que regeix des del 14 de Juliol de 1918

Sortides de Reus (Arrabal Robuster)	Sortides de Salou
Tren 24 a les 6'50	Tren 23 a les 7'40
" 26 " 8'25	" 25 " 9'20
" 2 " 10'25	" 11 " 11'20
" 12 " 15'15	" 1 " 16'10
" 36 " 17'05	" 35 " 18'40
" 38 " 19'20	" 37 " 20'05

Extraordinaris en els dies festius

" 22 " 5'30	" 21 " 6'10
" 25 " 11'15	" 27 " 12'10
" 32 " 16'05	" 43 " 20'30

PREUS: Bitllet ordinari 0'75 ptes. = Bitllet d'anada i tornada 1'05 " Id. per a nois de 3 a 7 anys 0'60 "

Tarifa especial núm. 4, de bitllets d'anada i tornada a 0'60 ptes.

S'expedeixen aquests bitllets per als trens que surten de Reus fins a les 6'50, i son vàlids per al retorn fins al que surt de Salou a les 16'10. Els dies festius se n'expedirán fins al tren de les 11'15, servirán per al retorn fins al de les 18'40

Linia de Valencia

Surten de Salou per a Valencia 6'21, 9'18, 0'02, 18'02 (fins a Benicarló). Arriben a Salou de Valencia 4'19, 8'32, 18'36, 0'35 (desde Benicarló).

IMP. SANJUÁN - REUS

Gran Hotel - Restaurant

de LONDRES

HOTEL DE PRIMER ORDRE

Habitacions amb teléfon urbà i interurbà : : Habitacions amb banys, dutxes i teléfon

PATHEFONO

Màquina parlant la més econòmica. El diafragma PATHÉ canta sense agulla. Grandiós assortit en discs dobles.

Magatzems Gisbert

Plaça Constitució 1 Reus
A (l'costat de la casa Bofill)

La Hidràulica Reusense

de EMILI AULES

Extens assortit en Mosàics hidràulics
PREUS ECONÒMICS

Camí de Riudoms Reus

Fábregas i Recasens

BANQUERS

Valors, Cupons, Banca, Canvi, Giros

Rambla dels Estudis, 4 Barcelona
TELÉFONS A 2248 i A 3453

Els cafès GIL

SON. Els de més fortalesa.
SON. Els de més aroma.

Carrer Metge Fortuny, 3 (davant La Fleca)-Reus

DISPONIBLE

Manufactura General de Goma i Amianto

BLASI, SAGUÉ i PALLÀS

Despatx: Passeig de Sant Joan, 4.-Barcelona
Fàbrica: Roger de Flor, 170 a 176.-Barcelona

Articles per a la Indústria, Maquinaria, Busear, Viticultura, Electricitat, Ortopèdia, Cirurgia, Jugueteria, Sport, etc., etc.—Fabricació de Cánules de Ebointa, amb patent per 20 anys.—Especialitat en el recobert de goma i ebointa de cilindres de ferro per a totes les indústries.—Execució de peces de goma segons dibuix o model.—Borses o bufetes de goma per al gel.

Representant a Reus: Agusí Esteve, Major, 15

El cas més senzill de TOS

el refredat més simple; qualsevol lleugera inflamació, més que afeccions tranzitories constitueixen un perill seriós i constant. La TISIS, BRONQUITIS CRÒNICA, l'ASMA, etc., són ben sovint el resultat de catarres mal cuidats. Les

Pastilles Serra

compostes de balsàmics, antisséptics i espectorants que tenen la facultat d'aliviar i curar tota mena de TOS i enfermetats de les vies respiratòries són el millor que pot recomenar-se en la seguretat d'obtenir promptes i satisfactoris resultats

Calma la tos ràpidament, estova el pit, descarrega els pulmons i fan desaparèixer tot seguit la fatiga que oprimia i dificultava la respiració.

ES VENEN A DOS RALS CAPSA

Litinoïdes Serra

Primera sal litínica fabricada a Espanya per a la obtenció de

RIQUÍSSIMA AIGUA DE TAULA

Exigiu sempre el nom LITINOÏDES SERRA sobre fons blau i tindreu la garantia de que la bossa és llegítima, essent l'únic veritable remei per a prevenir i curar malalties de l'estómac, fetge, ronyons, mal de pedra, etc. Proporcionen una aigua pura, fresca, carbònica, deliciosa de gust.

Es venen en capsas de 12 paquets a 1 pesseta; de 30 paquets a 3'65 pessetes; de 100 a 7 pessetes,

UN PAQUET SOL 10 CÈNTIMS

El Reconstituent millor

és aquell que basant-se en teories científiques admeses universalment proporciona a l'organisme empo- brit un immediat alivi i la reparació progressiva de les forces perdudes.

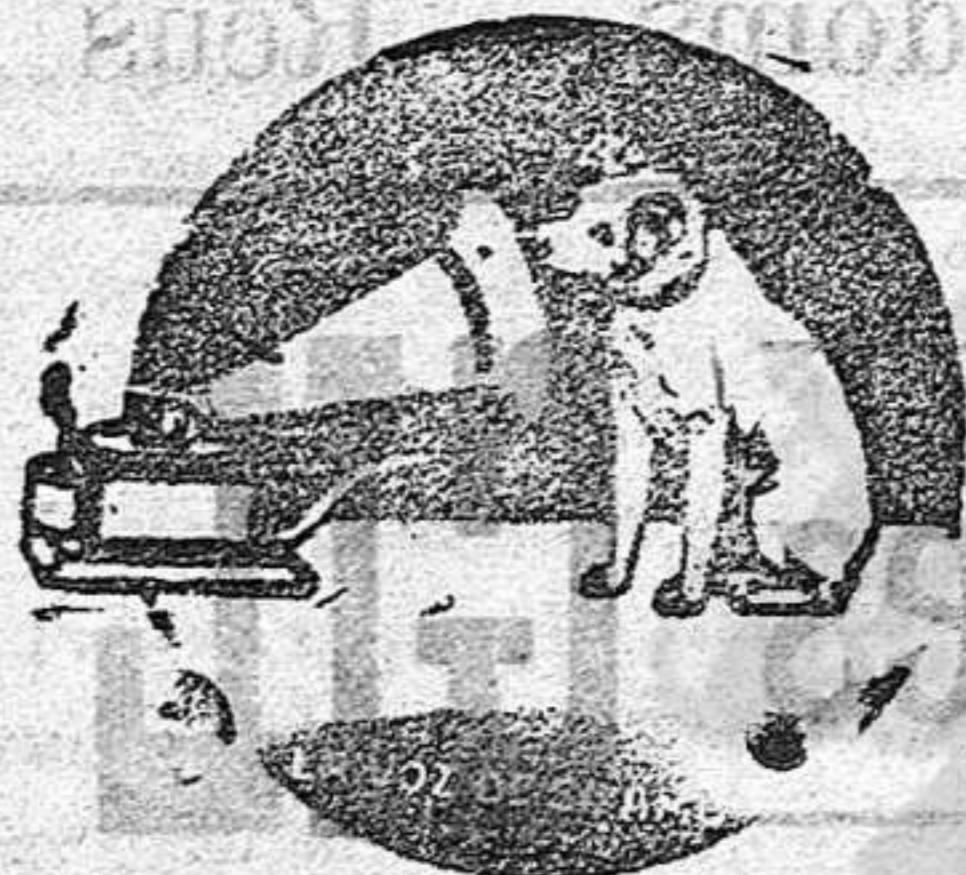
L'Enofosforina Serra

agradable al paladar com la més fina de les begudes, té una acció vivificant tal que pot dir-se que REFÀ el cos rendit per l'anèmia; remineralitza la matèria gris, aclareix la ment i retorna el bon humor.

Es indispensables per a totes aquelles persones convalescents de llargues malalties, per a combatre la vellesa prematura, entortir al débil i vigoritzar a l'impotent.

FARMACIA SERRA - Arraval Sta. Agna, n.º 80 - **REUS**

Sense aquesta marca

aparell **NO** és un Gramòfon
= CATALEGS GRATIS =

Companyia del Gramòfon - S. A. ESPANYOLA

Éxit colosal dels célebres artistes

TITTA RUFO I CARUSO
en discs marca GRAMÓFONO

De venda: **R. PERPIÑA** - Carrer Major, 22 - Despatx: 24, pral. - **REUS**

Dipòsit de Relletgeria. - Relloges de butxaca i Despertadors des de 2'90 p.

JOSEP SOLÉ

RECADER DE REUS A BARCELONA
BARCELONA

Bou de la Plaça Nova, 16
Passeig de Gracia, 62 (Comado)
Hospital, 4 (Estanc).

REUS
Güell i Mercader, (Hostalets), 22.
Telèfon 359
Arraval Santa Agna, 5.

TINTORERIA de

Manuel Cibiach

Se renta i tenyeix tota classe de roba. - S'utilitza el planxat elèctric.

Galanes, 7 **REUS**

Non Plus Ultra

Trajos a preus inverossímils

LA CASA MILLOR ASSORTIDA
EN TRAJOS PER A NENS

Portal de Jesús, 1 **REUS**

Taller de Cerralleria d'obres JOAN ALSERÀ CAMPS

Carrer d'Alegre, 17. - **REUS**
Representant exclusiu a Reus de les portes d'acer, ondulat, i de tots sistemes, de la Casa J. Mas Bagá, de Barcelona, i reparació de les mateixes.

Fàbrica de Capses de Cartró

ENRIC VIDAL

Carrer Galí, 4 **REUS**

Casa PUJOL

TRAJOS DE LLANA
DES DE 25 PESSETES

Monterols, 37 **REUS**

Esteve Massagué

Comissions-Representacions

St. Llorens, 8, 3.ª **REUS**

V E N D A

Per retirar-se el seu dueny es ven el CENTRE DE SUSCRIPCIONS instal·lat a l'arraval baix de Jesús, 6. mPer infores dirigir-se a Josep Sans.

JOAN PUJOL

Recader de Reus a Barcelona

Arraval all Jesús, **REUS**